Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Financiële Markten

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
2018-0000138338

Uw brief (kenmerk)
18 juli 2018

Bijlagen
1

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum	6 september 2018
Betreft	Beantwoording vragen over BNC-fiche: Wijziging Richtlijn 2009/103 inzake aansprakelijkheidsverzekering voor motorrijtuigen en de Verordening ter promotie van de MKB-groeimarkt (Kamerstukken 22121, nr. 2616 en 2641)

Geachte voorzitter,

Hierbij stuur ik u de beantwoording van de vragen die op 18 juli jl. door de leden van de vaste commissie voor Financiën zijn gesteld over het BNC-fiche over de wijziging van Richtlijn 2009/103 inzake aansprakelijkheidsverzekeringen voor motorrijtuigen (Kamerstuk 22 121, nr. 2616) en over het BNC-fiche over de Verordening Promotie mkb-groeimarkt (Kamerstuk 22 121, nr. 2641).

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

W.B. Hoekstra

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG INZAKE HET BNC-FICHE OVER DE WIJZIGING VAN RICHTLIJN 2009/103 INZAKE AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERINGEN VOOR MOTORRIJTUIGEN

Met interesse heb ik kennis genomen van de vragen die door de leden van de fracties van de VVD, het CDA en D66 zijn gesteld over het BNC-fiche over het commissievoorstel tot wijziging van Richtlijn 2009/103 over aansprakelijkheidsverzekeringen voor motorrijtuigen. Hieronder ga ik in op de door hen gestelde vragen.

II Reactie van de minister

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie lezen dat nog veel onduidelijkheden bestaan over de definitie van 'deelneming aan het verkeer van een voertuig' binnen de jurisprudentie. Wat is de toegevoegde waarde van dit onderdeel, zo vragen zij.
De Commissie heeft ervoor gekozen deze definitie op te nemen in het voorstel zodat het toepassingsgebied van Richtlijn 2009/103 inzake aansprakelijkheidsverzekering voor motorrijtuigen beter tot uitdrukking komt in de tekst van de richtlijn. Op dit moment moet dat toepassingsgebied deels nog worden afgeleid uit recente jurisprudentie van het Hof van Justitie van de EU. De codificatie van die jurisprudentie in de tekst van de richtlijn komt de toegankelijkheid van die richtlijn ten goede, aldus de Commissie. Hoewel ik dit doel onderschrijf, is het belangrijk dat de voorgestelde wijziging geen nieuwe interpretatieproblemen of onduidelijkheden oplevert, bijvoorbeeld ten aanzien van de vraag in hoeverre elektrische grasmaaiers onder de richtlijn vallen. Dat zal dan ook mijn inzet zijn tijdens de aankomende onderhandelingen.

De leden van de VVD-fractie geven voorts aan kritisch te zijn op het vijfde onderdeel van het wijzigingsvoorstel met betrekking tot de administratieve lasten voor Nederlandse verzekeraars. Zij wensen te vernemen wat het kabinet gaat doen om invoering van dit onderdeel zoveel mogelijk te voorkomen.
Het onderdeel uit het Commissievoorstel waarop deze leden doelen, bestaat uit twee elementen. Ten eerste wordt een model voor de verklaring over schadevorderingen vastgesteld, zodat de vorm en inhoud ervan in de gehele EU hetzelfde zijn. Ten tweede wordt verzekeraars verplicht om aan consumenten en verzekeringsnemers duidelijk te maken hoe zij omgaan met die verklaringen. De vraag is wat precies de toegevoegde waarde van deze elementen voor consumenten is, terwijl de maatregelen kunnen leiden tot veel administratieve lasten voor verzekeraars. In de onderhandelingen zal daarom kritisch worden gereageerd op dit onderdeel van het voorstel.

De leden van de VVD-fractie vragen daarnaast wat er gebeurt wanneer een nationaal schadevergoedingsorgaan niet financieel in staat is om de schades te vergoeden wanneer één van zijn verzekeraars insolvent is geworden. Is dit de situatie in de kleine landen die zich wellicht zullen verzetten tegen onderdeel 4 van het voorstel, zo vragen zij.
Op grond van het voorstel hebben de lidstaten de verplichting om ervoor te zorgen dat er een schadevergoedingsorgaan bestaat die schade uitkeert in het geval van insolventie van een verzekeraar. Het voorstel en de huidige richtlijn bevatten geen uitdrukkelijke regeling voor de situatie waarin het schadevergoedingsorgaan niet in staat is om schade te vergoeden in gevallen van insolventie van een verzekeraar. De mogelijke aarzelingen van de landen waarnaar in het fiche wordt verwezen, houden inderdaad verband met het feit dat de insolventie van een verzekeraar ertoe leidt dat het schadevergoedingsorgaan de schade zal moeten vergoeden. De relatief grote omvang van de verzekeringsmarkt in deze landen heeft tot gevolg dat, in theorie ten minste, een relatief groot aantal schadegevallen bij het orgaan in die lidstaat kunnen belanden.

Ten slotte vragen de leden van de VVD-fractie of de gewijzigde richtlijn anticipeert op nieuwe technologische ontwikkelingen, zoals de zelfrijdende auto.
In de impact assessment die de Europese Commissie heeft uitgevoerd, wordt geconcludeerd dat de richtlijn voldoende ruimte laat voor nieuwe technologische ontwikkelingen zoals de

zelfrijdende auto en elektrische fietsen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie vragen of het toevoegen van de definitie 'deelneming aan het verkeer van een voertuig' ook andere negatieve gevolgen heeft.
Naast de mogelijke onduidelijkheid over de precieze betekenis van (de afzonderlijke onderdelen van) de definitie en, als gevolg daarvan, het toepassingsgebied van de richtlijn, zijn er geen negatieve gevolgen voor Nederland, aangezien het codificatie van jurisprudentie van het Hof van Justitie van de EU betreft.

Ook vragen zij welke oplossing het kabinet heeft voor de genoemde onduidelijkheden, met andere woorden wat is het alternatief dat de voorkeur heeft van het kabinet, zo wensen zij te vernemen.
De oplossing voor het probleem bestaat er enerzijds uit dat er duidelijkheid komt over de in de richtlijn gebruikte begrippen. Die begrippen zullen voldoende specifiek moeten worden omschreven. Anderzijds zullen die begrippen voldoende flexibel moeten zijn om technologische ontwikkelingen op het terrein van vervoer te accommoderen. Het alternatief zal deze twee doelen, specificiteit en flexibiliteit, in evenwicht moeten brengen.

Over het krachtenveld vragen de leden van CDA-fractie ook of onder 'landen met een relatief grote verzekeringsmarkt' ook niet de Nederlandse markt valt.
Het schadevergoedingsorgaan in Nederland heeft nu al tot taak de schade van het slachtoffer te vergoeden als de motorrijtuigverzekeraar insolvent is. Nederland vindt het om die reden positief dat deze verplichting nu door de Commissie in het voorstel is opgenomen, zodat het voor alle schadevergoedingsorganen in de Europese Unie gaat gelden. Dit creëert een gelijk speelveld in de Europese Unie, zodat verkeersslachtoffers in situaties van insolventie dezelfde bescherming ontvangen.

Zij vragen bovendien hoe Nederlandse verzekeraars tegen onderdeel 4 aankijken.
Het Verbond van Verzekeraars heeft aangegeven zich te kunnen vinden in onderdeel 4 van het voorstel, waarmee een regeling wordt getroffen voor het geval een verzekeraar insolvent raakt.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de D66-fractie vragen naar een inschatting van de extra kosten van verzekeraars die gepaard gaan met de harmonisatie van het formulier voor schadevorderingen. Ook wensen zij te vernemen of het gaat het om eenmalige of doorlopende kosten.
De kosten voor een geharmoniseerd formulier over het schadeverleden hangen samen met de aanpassing van de (computersystemen met de) polisadministratie van verzekeraars. Die eenmalige kosten zijn op dit moment moeilijk te kwantificeren.

Zij vragen voorts wat de opbrengsten zijn van harmonisering van het formulier, ook in niet-financiële zin. Staan tegenover de extra kosten voor verzekeraars ook baten voor verzekeraars of verzekerden, zo vragen zij.
Op grond van de huidige richtlijn hebben verzekeringnemers al het recht om een verklaring over schadevorderingen te vragen. Verzekeraars zijn verplicht om aan dit verzoek gevolg te geven. Op grond van het voorstel van de Commissie zullen verzekeraars hiervoor in de toekomst een vastgesteld modelformulier moeten gebruiken. Dat betekent dat voor verklaringen over schadevorderingen nog maar één model in de gehele EU zal gelden. Naast de kosten voor verzekeraars die de invoering van een geharmoniseerde verklaring over schadevorderingen met zich meebrengt, staan mogelijk ook baten voor verzekerden. Een geharmoniseerd formulier kan de status en acceptatie van die verklaringen ten goede komen, bijvoorbeeld in het geval waarin een verzekeringnemer de verklaring wil gebruiken om bij een verzekeraar in een andere lidstaat een nieuwe verzekering af te sluiten. In de praktijk zijn er nu echter weinig problemen met de acceptatie van verklaringen van verzekeraars uit andere lidstaten.

Deze leden vragen daarnaast of een Europees modelformulier kan bijdragen aan het verhalen van schade van verzekeraars uit andere lidstaten.
Het modelformulier waarop het voorstel betrekking heeft, betreft de verklaring over schadevorderingen. Met dat modelformulier verklaart de verzekeraar welke vorderingen gedurende een aantal voorafgaande jaren zijn ingediend ten aanzien van het verzekerde voertuig. De verklaring wordt afgegeven op verzoek van de verzekeringnemer, die daarmee mogelijk een premiekorting ontvangt bij het afsluiten van een nieuwe verzekering. Het formulier heeft geen rol bij het verhalen van schade door een buitenlandse verzekeraar.

De leden van de D66-fractie vragen tot slot over het gebruik van verklaringen omtrent de claimgeschiedenis welke voordelen grotere transparantie over het bepalen van de premie op kan leveren voor verzekerden. Kan grotere transparantie leiden tot meer concurrentie en lagere premies, zo wensen zij te vernemen.
Met een verklaring over schadevorderingen kan een consument bij het afsluiten van een nieuwe verzekering aantonen hoeveel schade hij in de afgelopen jaren heeft veroorzaakt. De verzekeraar kan op basis van die informatie een premiekorting toekennen. Op grond van het voorstel wordt verzekeraars verplicht om duidelijkheid te verschaffen over hoe zij de claimgeschiedenis gebruiken bij de berekening van premies. Dit kan ertoe leiden dat consumenten die in het verleden weinig schade hebben veroorzaakt, een mogelijke premiekorting laten meewegen bij de keuze voor een nieuwe verzekering. De premie zal per individueel geval moeten worden berekend; de verwachting is echter niet dat de premies in het algemeen omlaag gaan omdat in Nederland al transparant wordt omgegaan met de toepassing van de claimgeschiedenis.

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG INZAKE HET BNC-FICHE OVER DE VERORDENING PROMOTIE MKB-GROEIMARKT

Met interesse heb ik kennis genomen van de vragen die door de leden van de fracties van de VVD, het CDA en D66 zijn gesteld over het BNC-fiche over het commissievoorstel voor een Verordening promotie MKB-groeimarkt. Hieronder ga ik in op de door hen gestelde vragen.

II Reactie van de minister

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie lezen dat Nederland zich kan vinden in de eerste maatregel, maar nog wel ruimte ziet voor technische verbeteringen. Zij vragen welke technische verbeteringen dit zijn en welke invloed dat heeft op de eerste maatregel? En wanneer deze technische verbeteringen niet worden toegepast, of dat iets verandert in de inzet van het Nederlandse kabinet?
In het commissievoorstel vormt de mededeling van informatie aan gekwalificeerde beleggers met het oog op de onderhandelingen over de contractvoorwaarden van hun deelneming aan een uitgifte van obligaties door een uitgevende instelling waarvan de financiële instrumenten zijn toegelaten tot de handel op een mkb-groeimarkt, geen marktpeiling en geen wederrechtelijke mededeling van voorwetenschap. Vanuit wetstechnisch oogpunt en voor de duidelijkheid in de praktijk heeft Nederland de voorkeur dat wat deze uitzondering betreft aangesloten wordt bij bestaande bewoordingen uit de verordening marktmisbruik. Artikel 10 van de verordening marktmisbruik stelt namelijk dat sprake is van wederrechtelijke mededeling van voorwetenschap als een persoon die over voorwetenschap beschikt deze voorwetenschap bekendmaakt aan enige andere persoon, tenzij de bekendmaking plaatsvindt uit hoofde van de normale uitoefening van werk, beroep of functie. Artikel 11, vierde lid, van de verordening marktmisbruik bepaalt vervolgens dat een mededeling gedaan in het kader van een marktpeiling wordt geacht te zijn gedaan uit hoofde van de normale uitoefening van werk, beroep of functie. De mededeling gedaan in het kader van een marktpeiling is daarmee geen wederrechtelijke mededeling van voorwetenschap.
De mededeling in het kader van het voorgestelde nieuwe lid 1 bis van artikel 11 van de verordening marktmisbruik is in essentie nog steeds een vorm van een marktpeiling. Voor deze specifieke marktpeiling wordt echter niet het volledige regimes van waarborgen geëist dat bij een “normale” marktpeiling wel wordt geëist. In plaats van te stellen dat de mededeling in het kader van het nieuwe lid 1 bis geen marktpeiling is en geen wederrechtelijke mededeling van voorwetenschap inhoudt, kan naar het oordeel van Nederland beter worden gespecificeerd dat het wel degelijk een (specifiek soort) marktpeiling is en dat de mededeling in de zin van het nieuwe lid 1 bis wordt geacht te zijn gedaan uit hoofde van de normale uitoefening van werk, beroep of functie. Op die manier wordt beter aangesloten bij de gebruikelijke terminologie. Aangezien deze opzet inhoudelijk echter niet fundamenteel verschilt van tekst van het commissievoorstel, zou het niet toepassen van deze verbetering geen verandering brengen in de Nederlandse inzet.

De leden van de VVD-fractie vragen hoe zich de Nederlandse houding t.a.v. aspecten van de wijziging van artikel 17 verhoudt ten opzichte van de andere lidstaten? Hoe gaat het kabinet ervoor zorgen dat aan haar bezwaren over het artikel alsnog tegemoet wordt gekomen?
Nederland zal bij de onderhandelingen blijven uitdragen dat het zich moeilijk met elkaar verenigt dat enerzijds de uitgevende instelling de bevoegdheid krijgt om onder bepaalde voorwaarden openbaarmaking van koersgevoelige uit te mogen stellen, terwijl anderzijds de toezichthouder van het besluit hiertoe wel op de hoogte moet worden gesteld. Dit zou ertoe kunnen leiden dat de toezichthouder zich toch geroepen voelt vooraf te interveniëren als zij van mening is dat niet aan de voorwaarden voor openbaarmaking wordt voldaan wat neerkomt op een impliciet instemmingsvereiste. Een meerderheid van de lidstaten had bij de onderhandelingen over de verordening marktmisbruik eenzelfde zienswijze.

De leden van de VVD-fractie vragen waarom het kabinet ervoor heeft gekozen gebruik te maken van de lidstaatoptie waarbij de toezichthouder voor

openbaarmaking van de transactiemeldingen zorgt en welke lidstaten nog meer voor deze optie hebben gekozen?
Voor de implementatie van de verordening marktmisbruik was al geregeld dat de toezichthouder meldingen van transacties van leidinggevenden openbaar maakt door plaatsing in het openbaar register. Er is geen aanleiding gezien om hiervan bij de implementatie van de verordening marktmisbruik af te wijken. Zie ook de nota naar aanleiding van het verslag bij de implementatiewet (Kamerstukken II 2015/16, 34 455, nr. 7). Het is niet bekend welke andere lidstaten voor deze optie hebben gekozen.

De leden van de VVD-fractie vragen hoe het kabinet ervoor gaat zorgen dat bekend wordt hoe andere lidstaten tegen het voorstel aankijken?
De onderhandelingen tussen lidstaten onderling en met de commissie over commissievoorstellen beginnen doorgaans in raadswerkgroepen waarin de lidstaten ambtelijk vertegenwoordigd zijn. Tijdens deze onderhandelingen zullen lidstaten hun zienswijze op de afzonderlijke onderdelen van het voorstel kenbaar maken. Wanneer en hoe vaak deze raadswerkgroepen plaatsvinden, is voor het grootste deel afhankelijk van de prioriteit die de voorzittende lidstaat aan het voorstel geeft. Vooralsnog is nog niet bekend wanneer de eerste werkgroep plaats zal vinden.

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie vragen naar de mogelijkheid dat de genoemde vrijstellingen voor uitgevende instellingen ertoe leiden dat door het verminderde toezicht meer misbruik zal plaatsvinden. Deze leden vragen dan ook naar de opvatting van de toezichthouder Autoriteit Financiële Markten (AFM) over de voorgestelde wijzigingen.
De AFM is in het bijzonder kritisch op de derde en vierde maatregel. Wat betreft de derde maatregel deelt de AFM de zienswijze in het BNC-fiche. Wat betreft de vierde maatregel ziet de AFM, eveneens in overeenstemming met het BNC-fiche, niet wat de voordelen zijn als er enerzijds een zwaardere eis wordt geïntroduceerd (verplichte insiderslijst voor uitgevende instellingen mkb-groeimarkt), om die anderzijds weer te versoepelen. Bovendien ziet de AFM een groot risico als door het voorstel artikel 18, zesde lid, onderdeel a, van de verordening marktmisbruik, zou vervallen. De AFM het acht het noodzakelijk dat uitgevende instellingen alle redelijke stappen ondernemen om ervoor te zorgen dat iedereen die toegang heeft tot voorwetenschap, op de hoogte is van de daarmee samenhangende verplichtingen die voortvloeien uit de wet- en regelgeving. Dit creëert het onmisbare bewustzijn onder zowel permanente als ad hoc-insiders om marktmisbruik te voorkomen.

Ook vragen zij of door de versoepelingen voor uitgevende instellingen in mkb-groeimarkten het risico bestaat dat uitgevende instellingen hun governance zo gaan vormgeven, dat ze vallen onder de nieuwe regels, terwijl ze momenteel niet onder de vereenvoudiging zouden vallen.
Het ligt niet in de lijn der verwachting dat uitgevende instellingen zo ver zullen gaan. Om als mkb-onderneming in de zin van verordening te kwalificeren, is vereist dat de onderneming over drie kalenderjaren een gemiddelde marktkapitalisatie heeft van minder dan € 200 miljoen. Een grotere onderneming zou dat enkel kunnen bereiken door zich op te splitsen in kleinere ondernemingen. Hieraan zijn diverse nadelen verbonden zoals verlies van synergievoordelen tussen onderdelen van de onderneming, maar ook een verminderde liquiditeit van de uitgegeven effecten van de kleinere ondernemingen wat een drukkend effect heeft op de prijs daarvan.

De leden van de CDA-fractie vragen hoe de minister er tegenaan kijkt dat de voorgestelde maatregelen niet per se leiden tot een groei in het aantal notering aan mkb-groeimarkten volgens het impact assessment, gezien het gegeven dat een groei van het aantal noteringen toch wel een doelstelling zou moeten zijn?
Een van de belangrijkste doelstellingen van de kapitaalmarktenunie is het vergemakkelijken van de toegang tot financiering op de kapitaalmarkten voor mkb-ondernemingen in de Unie. In het verlengde daarvan ligt een eventuele groei in het aantal noteringen aan mkb-groeimarkten. De nieuwe prospectusverordening die op 21 juli 2019 in werking zal treden

introduceert voor mkb-ondernemingen een EU-groeiprospectus dat qua inhoud rekening houdt met de omvang en specifieke kenmerken van mkb-ondernemingen. Het EU-groeiprospectus moet leiden tot een verlaging van de administratieve lasten en kosten voor mkb-ondernemingen wanneer zij financiering willen aantrekken op de kapitaalmarkt. Dit moet ertoe leiden dat mkb-ondernemingen een stimulans krijgen om financiering aan te trekken op de kapitaalmarkt, bijvoorbeeld door middel van het uitgeven van aandelen of obligaties met of zonder notering. Het vergemakkelijken van de toegang tot de kapitaalmarkt voor het mkb kan afhankelijk van de keuze van het financieringsinstrument leiden tot meer noteringen aan mkb-groeimarkten, maar dat hoeft niet zo te zijn. De introductie van het 'transferprospectus' draagt bij aan een verdere vergemakkelijking van de toegang tot financiering op de kapitaalmarkten en mogelijk ook tot een groei in het aantal noteringen.

Ten slotte vragen deze leden of en hoe de voorstellen uit deze verordening kunnen leiden tot complexere producten, of dat producten juist eenvoudiger worden.
De mkb-groeimarkt maakt het makkelijker voor mkb-ondernemingen om kapitaal op te halen door uitgifte van effecten. Hierdoor ontstaat een secundaire markt voor de reeds uitgegeven effecten, wat mogelijkheden creëert voor complexere producten (bijvoorbeeld een optie op een aandeel). Gelet op het beperktere volume en de beperktere verhandelbaarheid van de betreffende mkb-effecten valt niet te verwachten dat dit een grote vlucht zal nemen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

Deze leden van de D66-fractie vragen of ik een lijst met alleen permanente insiders een effectief instrument vindt en of ik van mening ben dat een dergelijk onderscheid kan leiden tot een grotere toename van 'ad-hoc insiders' om vermelding op de lijst te ontwijken?
De door de D66-fractie genoemde twijfels over de effectiviteit en de risico's van een ad hoc-insiderslijst worden door het kabinet en de AFM gedeeld. Hiervan zou inderdaad de prikkel kunnen uitgaan om meer personen ad-hoc insider te maken. Ik zal hiervoor aandacht vragen bij de onderhandelingen.

De leden van de D66-fractie vragen of andere lidstaten inmiddels hun steun hebben uitgesproken voor het standpunt om de verplichte melding van uitstel van openbaarmaking van voorwetenschap aan de toezichthouder te verwijderen?
Aangezien de onderhandelingen over deze verordening nog niet zijn gestart, hebben lidstaten zich formeel nog niet uitgelaten over de wenselijkheid van deze bepaling. Wel is mij bekend dat er bij de onderhandeling over de verordening marktmisbruik een meerderheid van de lidstaten tegen een vergelijkbare bepaling was. Het is aannemelijk dat eenzelfde meerderheid zich ook t.a.v. de onderhavige verordening zal aftekenen.

De leden van de D66-fractie vragen waarom voor implementatie van deze verordening een langere periode dan zes maanden noodzakelijk is?
Als het voorstel voor de verordening wordt aangenomen dan zal Nederland bij algemene maatregel van bestuur uitvoering moeten geven aan enkele aspecten van de verordening, zoals het toezicht op de naleving. Een termijn van zes maanden is dan erg krap om alle noodzakelijke stappen van het wetgevingsproces te doorlopen.